

actieplan 2013

cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving

CentrumVlaamseArchitectuurarchieven

Antwerpen, 7 juni 2013

Inhoud

SD 1 Kennisopbouw over het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving en kennisverspreiding	4
OD 1.1 In kaart brengen van het roerend erfgoed van het ontwerp van de omgeving.....	4
OD 1.2 In kaart brengen van het immaterieel cultureel erfgoed (ICE) van het ontwerp van de omgeving	5
OD 1.3 Kennis opbouwen en delen over het digitaal cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving	5
OD 1.4 Kennis opbouwen en delen over het behoud en beheer van het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving	6
OD 1.5 Bevorderen van de doorstroom van kennis tussen het cultureel-erfgoedveld van het ontwerp van de omgeving en het onderzoeksveld.....	7
SD 2 Organisatie en activering van de cultureel-erfgoedgemeenschap	7
OD 2.1 Platformfunctie	7
OD 2.2 Adviesraad organiseren	8
OD 2.3 Internationaal netwerk opbouwen en internationale expertise-uitwisseling.....	8
SD 3 Toekomstscenario uitwerken	9
OD 3.1 Acquisitieprofiel uitwerken	9
OD 3.2 Prospectie en overdrachten	10
OD 3.3 Samenwerking APA (Architectuurarchief Provincie Antwerpen)	10
OD 3.4 Depotproblematiek: zoektocht naar een duurzame oplossing	11
SD 4 Bewustzijn vergroten voor het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving.....	12
OD 4.1 Erfgoedvormers en erfgenamen bewust maken.....	12
OD 4.2 Niet in architectuur- of vormgevingserfgoed gespecialiseerde bewaarinstellingen bewustmaken van het belang van het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving	12
OD 4.3 Publieksprojecten uitwerken in functie van brede sensibilisering	13
OD 4.4 Website als duurzaam communicatiemiddel	15
SD 5 Geïntegreerde projecten	16
OD 5.1 Vormgevingserfgoed in Vlaanderen vanaf 1964.....	16
SD 6 Duurzaamheid en maatschappelijke en culturele diversiteit.....	17
OD 6.1 Maatschappelijke en culturele diversiteit	17
OD 6.2 Aandacht voor duurzaamheid	18
OD 6.3 Website (AnySurfer)	19

0 Inleiding

Het actieplan 2013 en de daaraan verbonden begroting is gemaakt tegen het licht van het beleidsplan 2012-2016 van het Centrum Vlaamse Architectuurarchieven en de beheersovereenkomst die met de minister van Cultuur werd opgesteld. Het beleidsplan en de beheersovereenkomst kennen het CVAa een belangrijke verantwoordelijkheid toe als expertisecentrum voor het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving. In het beleidsplan worden drie inhoudelijke klemtonen gelegd, waarvan de tweede - het cultureel erfgoed van vormgeving - in 2013 (en vervolgens ook in 2014) centraal staat. Een overzicht van waar dit cultureel erfgoed zich bevindt, wat de grootste noden zijn en wie de betrokken partijen zijn, is de inzet van een prospectief onderzoek. Dit overzicht is een noodzakelijk instrument om een overdrachtenpolitiek te voeren en om toekomstscenario's uit te denken. Daarnaast wordt er een traject opgestart dat in 2014 zal resulteren in een breed opgezet publieksproject rond ambacht en vakmanschap. Dit geïntegreerd project is een samenwerking met het VAI.

Een tweede klemtoon ligt bij het behoud en beheer van een heel bijzonder soort cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving, met name maquettes. Gekoppeld aan de tentoonstelling van de Japanse architect Junya Ishigami die in het voorjaar van 2013 in deSingel wordt opgesteld door het VAI en deSingel, en waarin maquettes een prominente rol spelen, wil het CVAa alle betrokkenen samen laten nadenken over de status en het behoud en beheer van maquettes als cultureel erfgoed in Vlaanderen. Tijdens de voorbije werkingsjaren van het CVAa werd immers duidelijk dat hier nog een groot terrein braak ligt. Nu de regierol van de provincies inzake depotbeleid zich uitkristalliseert, en het CVAa zijn werking verbreedt naar de sector van vormgeving, waar maquettes een ander statuut hebben dan in architectenarchieven, is de tijd rijp om met verschillende betrokkenen samen na te denken over deze bijzondere categorie cultureel erfgoed.

Op het vlak van publiekswerking staan twee grote projecten op stapel. In het voorjaar zal het CVAa een tentoonstelling produceren over de geschiedenis van sociale huisvesting in België, een samenwerking met de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen. In het najaar neemt het CVAa deel aan de viering van de 150e geboortedag van Henry van de Velde. Samen met het Librarium van de Koninklijke Bibliotheek Albertina zal het CVAa een tentoonstelling produceren onder het curatorschap van prof. em. Luc Verpoest.

Achter de schermen zal het CVAa in 2013 verder werken aan de organisatie en activering van de verschillende cultureel-erfgoedgemeenschappen, waarbij per gemeenschap eigen werkmethodes worden gevolgd. Voor wat betreft de collectiebeherende instellingen ligt de nadruk op een gemeenschappelijke ontsluiting via de onderzoeksdatabank Odis van alle gegevens over cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving. Dit traject werd in 2012 opgestart en zal in 2013 zijn publieke output kennen. Die is gekoppeld aan de lancering van de nieuwe website van het CVAa.

Tot slot, en niet onbelangrijk, in 2013 bestaat het CVAa tien jaar. Om dit te vieren zal er een wekelijkse speciale bijdrage zijn in de VAI-nieuwsbrief waarin telkens een archiefstuk in de kijker staat van een van de vijftig archieven waarvan het CVAa de voorbije jaren de overdracht heeft geregeld of de ontsluiting heeft gerealiseerd of waarmee een publieksproject werd opgezet.

Sofie De Caigny
Coördinator CVAa

SD 1 Kennisopbouw over het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving en kennisverspreiding

OD 1.1 In kaart brengen van het roerend erfgoed van het ontwerp van de omgeving

*Inzet personeel: Sofie De Caigny 0,25 VTE, Ellen Van Impe 0,2 VTE, Eva Van Regenmortel 0,2 VTE
Inzet werkmiddelen: 5.500 euro (A13 COLL en A13 PROS)*

Actie 1.1.1: Prospectie en registratie cultureel erfgoed

In 2013 (en overigens ook in 2014) ligt de nadruk van het prospecterend onderzoek naar het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving bij het vormgevingserfgoed. De urgentie en noodzaak hiervan werd onderzocht in functie van het beleidsplan van het CVAa. Doelstelling is om in Odis (en Archiefbank Vlaanderen) zoveel mogelijk betrokken actoren en hun cultureel erfgoed te registreren.

Werkwijze: (1) prioriteiten van het te zoeken cultureel erfgoed afbakenen door gesprekken met belangrijke protagonisten uit de naoorlogse periode én met de belangrijkste onderzoekers van deze periode. Hiertoe werden reeds verkennende gesprekken gevoerd met Design Vlaanderen, het Design museum Gent en onderzoekers aan diverse universiteiten. We beschouwen hen dan ook als de belangrijkste partners van dit project, (2) registratie van deze actoren in overkoepelende databanken (zie actie 1.1.2), (3) speurtocht naar archieven via diverse methodieken, (4) mogelijks archiefoverdrachten afhankelijk van de noden.

Resultaatsindicatoren:

- interviews met belangrijke protagonisten
- overzicht van belangrijkste actoren van naoorlogse vormgeving met prioriteitenlijst m.b.t. prospectie van cultureel erfgoed
- archiefoverdrachten
- voorlopig overzicht cultureel erfgoed van naoorlogse vormgeving en de bewaarplaatsen (finaal rapport verschijnt in 2014)

Actie 1.1.2: Odis

Odis is het centrale registratie-instrument dat het CVAa systematisch gebruikt. In 2012 zette het CVAa sterk in op het overbrengen van de eigen verzamelde gegevens naar Odis en het stimuleren van collectiebeherende partnerinstellingen om hun collectie ook in Odis en Archiefbank Vlaanderen te registreren. Daarnaast worden alle gegevens over het onderzoek naar vormgevingserfgoed ook in Odis ingevoerd (zie Actie 1.1.1).

Het gesprek dat het CVAa opstartte met Odis om een sectorspecifieke toegang te verkrijgen wordt verder gezet en geconcretiseerd. Dit resulteert in een portaal op www.cvaa.be dat toegang biedt tot een specifieke set gegevens in Odis met betrekking tot het ontwerp van de omgeving. Zo kan de sector het rijke cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving met een eigen profiel presenteren. Zie ook Actie 2.4.1 (nieuwe website) en het verder uitbouwen van een platform rond collectiebeherende instellingen (zie Actie 2.1.1).

Resultaatsindicatoren:

- registratie van belangrijke actoren en hun erfgoed in het kader van het geïntegreerde project rond vormgeving (zie 5.1.)
- registratie gegevens van partners
- voorbereiding sectorspecifieke toegang tot Odis

OD 1.2 In kaart brengen van het immaterieel cultureel erfgoed (ICE) van het ontwerp van de omgeving

Inzet personeel: Eva Van Regenmortel 0,1 VTE

Inzet werkmiddelen: 2.000 euro (A13 ICE)

Actie 1.2.1: Immaterieel cultureel erfgoed van vormgeving: testcase

Gekoppeld aan het onderzoek naar het cultureel erfgoed van vormgeving, worden testcases van registratie en borgen van immaterieel cultureel erfgoed van vormgeving opgezet. Met name binnen het domein van ambachten en technieken is dit relevant. Er zal worden samengewerkt met partners in het domein van het industrieel erfgoed en het agrarisch erfgoed en in de belendende sectoren van onroerend erfgoed die hier reeds kennis over opbouwden, evenals met tapis plein hierover op Vlaams niveau een coördinerende rol opneemt. Niet alleen de inhoudelijke dimensie staat centraal, ook de registratie en ontsluiting van dit ICE vormen belangrijke te onderzoeken aspecten van de testcase. Het CVAa zal trachten de testcase in te bedden in de ontwikkelingen op Vlaams niveau m.b.t. ICE (centrale databank).

Resultaatsindicatoren:

- minstens twee cases van ICE van vormgeving geregistreerd
- inbedding in de databank op Vlaams niveau via www.immaterieelerfgoed.be
- communicatie in de nieuwsbrief van het VAI en via website CVAa

OD 1.3 Kennis opbouwen en delen over het digitaal cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving

Inzet personeel: Annelies Nevejans 0,2 VTE

Inzet werkmiddelen: 10.000 euro (A13 DIGI)

Actie 1.3.1: survey naar gebruik van software en bestandsformatie bij architectenbureaus

In 2012 werden drie architectuurbureaus intens onderzocht op het vlak van digitaal documentbeheer. Het rapport dat hieruit voortkwam, vormt op twee manieren de leidraad voor verdere acties van het CVAa omtrent digitaal erfgoed. Enerzijds zullen de resultaten de basis vormen voor een brede sensibilisering van archiefvormers, en hoe zij zelf belangrijke voorbereidende stappen kunnen nemen voor de duurzame bewaring van dit cultureel erfgoed. Anderzijds zullen de resultaten van het rapport ook richtinggevend zijn voor het verdere onderzoek van het CVAa naar strategieën voor duurzame bewaring. Voor dit aspect van onze werking werken we nauw samen met PACKED.

Resultaatsindicatoren:

- rapport over de resultaten van de *survey*, te downloaden via de website, vormt de basis voor sensibiliseringsacties (gerichte mailings, workshops met architecten)
- communicatie in de nieuwsbrief van het VAI
- communicatie via Platform Digitale Duurzaamheid (Faro)
- publieke presentatie op een (internationale) studiedag voor de sector van de archiefbeheerders

Actie 1.3.2: deelname aan Vlaamse en internationale netwerken rond duurzaam digitaal erfgoedbeheer

Het CVAa is vertegenwoordigd in verschillende werkgroepen en overlegorganen om kennis over duurzaam digitaal erfgoedbeheer te genereren en te delen met verschillende erfgoedgemeenschappen. Het neemt hierin een actieve rol op.

Resultaatsindicatoren:

- vertegenwoordiging in het Platform Digitale Duurzaamheid

- deelname aan de werkgroep rond centrale toegangen binnen het traject Archieven 2020 (Faro)

OD 1.4 Kennis opbouwen en delen over het behoud en beheer van het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving

Inzet personeel: Annelies Nevejans 0,15 VTE, Ellen Van Impe 0,1 VTE, Sofie De Caigny 0,1 VTE

Inzet werkmiddelen: 5.000 euro (A13 DOCU, A13 ATSM en A13 PUWE)

Actie 1.4.1: maquettes

Doorheen zijn bestaan verzamelde het CVAa heel wat kennis en expertise over maquettes, een heel specifiek soort cultureel erfgoed met een belangrijk statuut wat het ontwerp van de omgeving betreft. Het CVAa grijpt de opportuniteit van de maquettetentoonstelling rond de Japanse architect Ishigami, ie in het voorjaar in deSingel wordt opgesteld, aan om de kennis te verdiepen en te verspreiden bij een breed publiek van erfgoedvormers, -onderzoekers en -beheerders.

Resultaatsindicatoren:

- studiedag over maquettes als cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving
- richtlijnen voor beter behoud en beheer en depotwerking van maquettes op Vlaams niveau

Actie 1.4.2: CVAa bibliotheek

Het CVAa bouwt een naar omvang beperkte, maar naar inhoud zeer specifieke bibliotheek uit. Deze functioneert in de eerste plaats als werkbibliotheek voor het ontwikkelen van kennis en expertise bij de medewerkers, maar staat ook ter beschikking van derden die op zoek zijn naar informatie. Het CVAa zal zijn bibliotheek in de publiekscatalogo Anet ontsluiten in 2013.

Resultaatsindicatoren:

- aankoop van publicaties die relevant zijn voor het erfgoed van het ontwerp van de omgeving
- abonnementen op periodieke publicaties die relevant zijn voor het erfgoed van het ontwerp van de omgeving

Actie 1.4.3: vormgevingsarchieven

Het onderzoek naar het cultureel erfgoed van vormgeving zal kennis opleveren over de huidige bewaaromstandigheden ervan en de soorten archiefmateriaal waaruit het is samengesteld. Deze kennis zal op zijn beurt richtinggevend zijn voor een (deel)onderzoek over het behoud en beheer van dit cultureel erfgoed. We gaan er immers van uit dat een deel van de problematiek gelijkaardig is aan de problematiek van architectuurarchieven in de meer enge betekenis van het woord.

Resultaatsindicatoren:

- samenvattend rapport over inhoud en condities op het vlak van behoud en beheer van het cultureel erfgoed van private naoorlogse actoren actief in vormgeving
- dit rapport is richtinggevend voor verdere detailstudies rond urgenties op het vlak van dit erfgoed

Actie 1.4.4: architectuurtijdschriften

In het kader van het overleg met de bibliothecarissen die architectuurtijdschriften beheren, komen aspecten van materiële zorg aan bod. Het CVAa tracht hier zo adequaat mogelijk antwoorden te geven op de vragen vanuit het veld. Daarnaast zoekt het CVAa actief naar mogelijkheden om (internationale) partnerships op te zetten om deze belangrijke erfgoedcollecties te digitaliseren.

Resultaatsindicatoren:

- urgente vragen i.v.m. behoud en beheer van architectuurtijdschriften worden beantwoord. Samen met de partners-bibliothecarissen worden de meest haalbare oplossingen gezocht.

- projectplan voor digitalisering wordt afgewerkt en er wordt een haalbaarheidsstudie gedaan, gekoppeld aan zoektocht naar externe middelen hiervoor.

OD 1.5 Bevorderen van de doorstroom van kennis tussen het cultureel-erfgoedveld van het ontwerp van de omgeving en het onderzoeksveld

Zie Actie 2.1.4 Platform Onderwijs

SD 2 Organisatie en activering van de cultureel-erfgoedgemeenschap

OD 2.1 Platformfunctie

Inzet personeel: Sofie De Caigny 0,25 VTE (de coördinator onderhoudt ook de contacten met de verschillende overheden en beleidsdomeinen en de beheersorganen van de vzw VAI), Ellen Van Impe 0,2 VTE

Inzet werkmiddelen: 1.000 euro (A13 ATSM)

Actie 2.1.1: Platform collectiebeherende archiefinstellingen

In 2012 werd met verschillende partners van het platform van de collectiebeherende archiefinstellingen een eerste gezamenlijk project opgestart, namelijk de inhaalslag in Odis. Het CVAa staat in voor de coördinatie van de invoer en het uniform verwerken van de gegevens in Odis. De partners behouden hun verantwoordelijkheid en auteurschap over de ter beschikking gestelde gegevens. Zo wordt er gewerkt aan een gezamenlijk portaal dat de zichtbaarheid van de sector zal verhogen. Vooral het gegeven dat hiermee collecties die niet in een online toegankelijke databank zitten, publiek doorzoekbaar worden, is een enorme verbetering van de ontsluiting van het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving.

Aan de lancering van het portaal zal een publieksmoment worden gekoppeld.

Door de focus op vormgeving zullen met een aantal musea (zoals Design museum Gent, MIAT, KMKG) nieuwe samenwerkingen opgestart worden.

Resultaatsindicatoren:

- inhaalslag Odis: aandeel van de sector architectuur aanzienlijk vergroot in aantal records in Odis. Vooral de focus op vormgeving zal wezenlijk toenemen.
- lancering van portaal cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving op de Odisdatabank via de nieuwe website CVAa (zie ook OD 4.4)
- gezamenlijke communicatie/publieksmoment

Actie 2.1.2: Platform bibliotheken

Sinds 2008 coördineert het CVAa het in kaart brengen van het precieze bezit van een aantal afgesloten architectuurtijdschriften bij architectuurbibliotheken. De dubbels worden geruild onder de actieve partners en de nieuwe aanwinsten worden ingevoerd in Antilope. Dit zorgt voor een betere online ontsluiting van deze tijdschriftencollecties. In 2012 werd via een workshop een project over de digitalisering van architectuurtijdschriften voorbereid. In 2013 wordt dit traject verder gezet: haalbaarheidsstudie, geactualiseerd lastenboek, zoeken van bijkomende middelen en partnerships. Van zodra dit alles afgewerkt wordt, zal het digitaliseren worden opgezet.

Resultaatsindicatoren:

- bijgewerkte aanwinsten van de architectuurbibliotheken
- bijkomende ruilrondes met binnenlandse en buitenlandse partners

- netwerk van bibliothecarissen dat afspraken maakt over de gezamenlijke registratie van tijdschriften en ander documentair erfgoed over het ontwerp van de omgeving
- visievorming en advies op maat i.v.m. materiële zorg van tijdschriftencollecties
- lastenboek digitalisering en financieel plan

Actie 2.1.3: Platform onderwijs/onderzoek

Het CVAa organiseert in 2013 een individueel contactmoment met elk van de onderzoeksgroepen architectuur(geschiedenis) in Vlaanderen om de resultaten van registratie- en ontsluitingsacties te communiceren en in functie van inhoudelijke input van nieuwe onderzoeken die worden opgestart. Daarnaast wordt de publieke lancering van het portaal voor het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving binnen Odis ook expliciet toegespitst op de academische wereld.

Resultaatsindicatoren:

- bezoek aan alle onderwijsinstellingen voor overleg, wederzijdse doorstroming van kennis en brainstorm gezamenlijke projecten
- lancering van eigen portaal cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving op de Odisdatabank via de nieuwe website CVAa expliciet bekendmaken bij de academische wereld (zie ook OD 4.4)

Actie 2.1.4: Platform digitaal erfgoed

De studie die is uitgevoerd in 2012 is richtinggevend voor nieuwe pistes die het CVAa onderneemt op het vlak van digitaal cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving. (zie 1.3.1) Het platform digitaal erfgoed speelde hier een belangrijke rol in. Ondertussen zijn er echter belangrijke ontwikkelingen in de sector op het vlak van overleg rond digitaal erfgoed. Daarom willen we de CVAa-projecten rond digitaal erfgoed steeds ter bespreking voorleggen op het Platform Digitale Duurzaamheid. Daarnaast blijven we intensief samenwerken met experts in het veld, onder andere van PACKED.

Resultaatsindicatoren:

- actieve deelname aan het Platform Digitale Duurzaamheid
- voorstelling van projecten en onderzoeken van CVAa in dit kader op dit Platform

OD 2.2 Adviesraad organiseren

Inzet personeel: Sofie De Caigny 0,05 VTE

Actie 2.2.1: Transformatie adviesraad

De adviesraad CVAa komt samen om te reflecteren over de stand van zaken van de projecten, de platforms en toekomstige CVAa-projecten (op korte en lange termijn) in functie van de noden van het veld.

Resultaatsindicatoren:

- De adviesraad bestaat uit vertegenwoordiging van de verschillende netwerken en platforms.
- De adviesraad komt één keer samen.
- Er is minstens één internationale vertegenwoordiger in de adviesraad (zie ook actie 2.3.1)

OD 2.3 Internationaal netwerk opbouwen en internationale expertise-uitwisseling

Inzet personeel: Sofie De Caigny 0,05 VTE

Actie 2.3.1: Internationale verankering netwerk

Het CVAa is vertegenwoordigd in de internationale erfgoedgemeenschap van het ontwerp van de omgeving.

Resultaatsindicatoren:

- CVAa is lid van ICA/international Council of Archives (Section Architectural Records), EAHN (European Architectural History Network), SAH (Society of Architectural Historians, Docomomo, ICAM (International Confederation of Architectural Museums).

Actie 2.3.2: Actieve verantwoordelijkheid opnemen in internationale netwerken

Het CVAa neemt een actieve rol op in bepaalde internationale netwerken.

Resultaatsindicatoren:

- De studiedag rond maquettes heeft een uitgesproken internationaal profiel en wordt ook op internationale fora gecommuniceerd.
- Er is een internationale vertegenwoordiger in de adviesraad (zie ook Actie 2.2.1).
- Er wordt minstens één internationale partner gezocht die wil bijdragen aan het project rond architectuurtijdschriften (zie ook Actie 2.1.3).
- Het CVAa zet in op het up to date houden van haar Engelstalige website (zie ook Actie 2.4.1).
- Het CVAa verzorgt de invoer voor België/Vlaanderen voor de website en nieuwsbrief van EAHN.

Actie 2.3.3: Betrokkenheid stimuleren van cultureel-erfgoedgemeenschappen bij internationaal netwerk

Via de nieuwsbrief van het VAI en de CVAa-website communiceert het CVAa breed naar de verschillende erfgoedgemeenschappen. Daarnaast vormen ook de verschillende platforms en de adviesraad momenten om de erfgoedgemeenschappen te betrekken op de internationale netwerken. Het CVAa moedigt partners aan om actief deel te nemen aan de internationale netwerken.

Resultaatsindicatoren:

- nieuwsberichten over internationale netwerken in VAI-nieuwsbrief
- berichten op website van CVAa en VAI over internationale netwerken
- communicatie over internationale netwerken in platforms en adviesraad
- aanmoedigingen aan specifieke partners om actief deel te nemen aan activiteiten van internationale netwerken
- internationale dimensie van de studiedag over maquettes bevordert de uitwisseling tussen de erfgoedgemeenschappen en internationale onderzoekers, organisaties en netwerken (zie OD 1.4.1)

Actie 2.3.4: Aanleveren informatie EAHN

Het CVAa blijft in 2012 het aanspreekpunt voor EAHN (European Architectural History Network) in Vlaanderen.

Resultaatsindicatoren:

- Het CVAa verzamelt alle relevante informatie over studiedagen en publicaties die in Vlaanderen doorgaan, communiceert dit op zijn website en levert die aan EAHN.

SD 3 Toekomstscenario uitwerken

OD 3.1 Acquisitieprofiel uitwerken

Inzet personeel: Ellen Van Impe 0,05 VTE en Sofie De Caigny 0,05 VTE (Dit werk is nauw gelieerd aan het in kaart brengen van het CE, zie OD 1.1).

Actie 3.1.1: Acquisitieprofiel uittekenen voor het cultureel erfgoed van vormgeving

Het CVAa zet in 2013 en 2014 in op het cultureel erfgoed van (hoofdzakelijk maar niet uitsluitend) naoorlogse vormgeving. Het acquisitieprofiel richt zich naar deze deelsector van het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving. In voorbereiding hiervan werd een samenwerking aangegaan met Design Vlaanderen, dat een belangrijke documentaire en archivalische collectie rond vormgeving in Vlaanderen opbouwde. Op basis van dit materiaal zal een eerste landschapstekening van dit veld worden gemaakt. Bijkomend aandachtspunt is dat er vooralsnog geen overzicht is van wat er in verband met vormgeving waar en door wie wordt bewaard. Ook dit is voorbereidend werk voor het uittekenen van een acquisitieprofiel. Daarnaast worden aan de hand van publicaties en gesprekken met protagonisten de belangrijkste te verwerven erfgoedcollecties in kaart gebracht, zie Actie 1.1.1

Resultaatsindicatoren:

- neerslag van gesprekken met protagonisten en experts
- eerste overzicht van waar vormgevingserfgoed in Vlaamse en Belgische collecties wordt bewaard
- overzicht van belangwekkende cultureel erfgoedcollecties die te verwerven zijn als *work in progress*. Eindresultaat wordt eind 2014 opgeleverd in de vorm van een rapport.

OD 3.2 Prospectie en overdrachten

Inzet personeel: Ellen Van Impe 0,1 VTE, Annelies Nevejans 0,1 VTE (Dit werk is nauw gelieerd aan het in kaart brengen van het CE, zie OD 1.1 én met het acquisitieprofiel, zie OD 3.1).

Inzet werkmiddelen: 500 euro (A13 OVER, aangevuld met 615 verplaatsingskosten en 616 representatiekosten)

Actie 3.2.1: Overdrachten

In 2013 gaat het CVAa zowel actief als op verzoek van archiefvormers of erfgenamen op prospectiebezoek om de omvang, de staat en de inhoud van het archief goed te kunnen inschatten. Vervolgens wordt, in overleg met de archiefvormer, gezocht naar een definitieve bestemming, bij voorkeur een publieke bewaarinstelling. In 2013 ligt de focus op cultureel erfgoed van vormgeving, zie Actie 1.1.1 en Actie 3.1.1

Resultaatsindicatoren:

- Er wordt een aantal private cultureel-erfgoedgehelen naar publiek toegankelijke instellingen overgedragen.
- De overdrachten worden geregistreerd in Odis (en Archiefbank Vlaanderen)

OD 3.3 Samenwerking APA (Architectuurarchief Provincie Antwerpen)

Inzet personeel: Sofie De Caigny 0,05 VTE

Actie 3.3.1: Overleg met APA

Er is een maandelijks overleg met de medewerkers van het APA. Hierop worden mogelijke archiefoverdrachten en gezamenlijke projecten besproken en geëvalueerd. Er wordt ook over het toekomstscenario van zowel APA als CVAa overlegd. In 2013 zal in het overleg de nadruk liggen op digitale architectuurarchieven en zullen de resultaten van de onderzoeken en stappen die beide instellingen in het verleden hebben genomen, samen worden gelegd.

Resultaatsindicatoren:

- organisatie van overlegmomenten tussen CVAa en APA
- concrete samenwerkingen en gezamenlijke communicatie hierrond (vb. inbreng van APA-collectie in Odis, ...)

- gezamenlijk traject rond digitale architectuurarchieven

OD 3.4 Depotproblematiek: zoektocht naar een duurzame oplossing

Inzet personeel: zie organisatie erfgoedgemeenschappen en Ellen Van Impe 0,1 VTE, Annelies Nevejans 0,1 VTE en Eva Van Regenmortel 0,2 VTE

Inzet werkingsmiddelen: 1.500 euro (A13 DEPO en A13 VLIE)

Aangezien er geen centraal depot is voor architectuurarchieven in Vlaanderen, zoekt het CVAa steeds naar de beste ad hoc oplossing bij concrete overdrachten. Het streeft daarbij naar duurzame samenwerkingen met verschillende depots, verspreid over Vlaanderen, om zoveel mogelijk thematische en regionale concentraties te bewerkstelligen. Toch is het niet steeds mogelijk op de vaak urgente vragen van archiefvormers onmiddellijk een antwoord te bieden. Daarom heeft het CVAa behoefte aan een nooddepot.

Actie 3.4.1: Duurzame samenwerking met diverse bewaarinstellingen

Bij archiefoverdrachten streeft het CVAa zoveel mogelijk naar de vorming van thematische en/of regionale concentraties van cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving. Dit bewerkstelligt een grotere toegankelijkheid en een grotere expertise op het terrein. Hiertoe gaat het CVAa samenwerkingen aan met diverse bewaarinstellingen. Volgende bewaarinstellingen hebben in het verleden architectuurarchieven opgenomen en zijn dus eerste aanspreekpunt in het kader van de concentratievorming binnen de bewaarinstellingen: het Provinciaal Archief West-Vlaanderen, het Stadsarchief Gent/De Zwarte Doos, het Algemeen Rijksarchief en de Rijksarchieven in de Provinciën, het KADOC-KU Leuven, het Architectuurarchief van de Provincie Antwerpen (APA).

Resultaatsindicatoren:

- Het CVAa werkt met diverse instellingen samen in functie van overdrachten.
- Het CVAa bewerkstelligt regionale concentraties van bewaard cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving.
- Het platform collectiebeherende archiefinstellingen komt samen.
- Er is een gezamenlijk publieksmoment met de lancering van de gespecialiseerde toegang op cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving in Odis, zie 2.1.1

Actie 3.4.2: Nooddepot

Er is een overeenkomst tussen APA en CVAa dat de depots van het APA, onder specifieke voorwaarden, als nooddepot dienst kunnen doen voor architectuurarchieven in Vlaanderen. Het CVAa wil in principe zo weinig mogelijk gebruik maken van dit nooddepot (elke verhuis is een gevaar voor het archief).

Het CVAa dient naar een nooddepot voor objecten te zoeken gezien de verbreding van zijn werking van archieven naar cultureel erfgoed. Het depot van APA komt hiervoor niet in aanmerking.

Resultaatsindicatoren:

- Het CVAa maakt afspraken met erfgoeddepots om af te toetsen of zij als nooddepot voor objecten willen optreden.
- Het CVAa volgt de afspraak met APA over het nooddepot voor archieven en documentair erfgoed verder op.

Actie 3.4.3: Vliegende archivaris

Veel bewaarinstelling kampen met achterstand inzake ontsluiting van hun collecties. Het CVAa heeft de voorbije jaren vruchtbaar samen gewerkt met diverse instellingen, maar er wordt steeds meer geijverd vanuit de bewaarinstellingen dat de archieven en erfgoedcollecties die ze opnemen, op een minimaal niveau ontsloten en toegankelijk zijn. Hiertoe zette het CVAa een testcase op voor een vliegende archivaris in het Stadsarchief Gent. De resultaten worden kritisch geanalyseerd. Voor erg

belangwekkende archieven zal het CVAa dit concept verder toepassen. Het bouwt daarmee zelf expertise op inzake archivering van cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving. Bovendien groeit daarmee de samenwerking met de erfgoedgemeenschappen.

Resultaatsverbintenissen:

- Het CVAa zal zich inzetten om het archief van Marcel Smets op een basisniveau toegankelijk te maken.
- Het CVAa zal zich inzetten om het archief van Design Vlaanderen op een basisniveau toegankelijk te maken.

SD 4 Bewustzijn vergroten voor het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving

OD 4.1 Erfgoedvormers en erfgenamen bewust maken

Inzet personeel: alle medewerkers zijn betrokken bij het bewustmakingsproces rond het CE van het ontwerp van de omgeving, onder meer via representatie en actieve netwerking

Actie 4.1.1: Erfgoedvormers en hun erfgenamen van vormgevingserfgoed

Via diverse fora (o.a. Design Vlaanderen, Design museum Gent, Design Platform Limburg, nieuwsbrieven en websites VAI en CVAa, ...) worden vormgevers en hun erfgenamen aangesproken op het belang van hun erfgoed. Daarnaast worden de protagonisten in dit veld actief benaderd, zie Actie 1.1.1 en Actie 3.1.1

Resultaatsindicatoren:

- aanwezigheid op fora van vormgevers i.f.v. responsabilisering rond het cultureel erfgoed
- directe communicatie met protagonisten over hun cultureel erfgoed

Actie 4.1.2: Studiedag maquettes (werktitel)

De studiedag rond maquettes zal zich niet alleen richten naar cultureel-erfgoedprofessionals, maar zal ook bedoeld zijn om de cultureel-erfgoedvormers aan het woord te laten. Daarmee zal een belangrijk moment van kennisdeling en sensibilisering plaatsvinden over het belang van maquettes tussen cultureel-erfgoedvormers en cultureel-erfgoedbeheerders.

Resultaatsindicatoren:

- Cultureel-erfgoedvormers vertellen vanuit de ontwerppraktijk over maquettes op de studiedag
- Cultureel-erfgoedbeheerders en cultureel-erfgoedvormers gaan een dialoog aan op de studiedag

OD 4.2 Niet in architectuur- of vormgevingserfgoed gespecialiseerde bewaarinstellingen bewustmaken van het belang van het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving

Inzet personeel: zie SD 2: Organisatie van erfgoedgemeenschappen en SD 3 toekomstscenario uitwerken

Inzet werkingsmiddelen: 3.000 euro (A13.PUWE)

Actie 4.2.1: Samenwerkingsovereenkomsten sluiten met niet in architectuur- of vormgevingserfgoed gespecialiseerde collectiebeherende archiefinstellingen

Het CVAa wil met het Algemeen Rijksarchief en met stadsarchieven regelmatige contacten onderhouden en met sommige van hen concrete afspraken maken rond hun verantwoordelijkheid in het bewaren van het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving, zie 3.4.1.

Resultaatsindicatoren:

- een vernieuwde samenwerking met het Algemeen Rijksarchief
- CVAa onderhoudt nauwe banden met diverse stadsarchieven.

- De verschillende bewaarinstellingen nemen deel aan het platform collectiebeherende archiefinstellingen.

Actie 4.2.2: Overleg met niet in architectuur- of vormgevingserfgoed gespecialiseerde bewaarinstellingen voor cultureel erfgoedcollecties en objecten

Het CVAa volgt het IDO (Interprovinciaal Depot Overleg) op, evenals de ontwikkelingen van de verschillende provinciale erfgoeddepots.

Resultaatsindicatoren:

- CVAa is op de hoogte van de ontwikkelingen van IDO.
- De provinciale erfgoeddepots weten dat het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving belangrijk is. Zij hebben een duidelijk beeld van wat dit is en wat dit naar erfgoedzorg voor hen kan betekenen.
- De klemtoon op vormgeving zal andersoortig cultureel erfgoed in het vizier van het CVAa brengen dan architectenarchieven, met een andersoortige inhoudelijke samenstelling (meer materiaalstalen, studies, prototypes, maquettes, ...). Hierdoor zal een grotere nadruk op objecten te komen liggen dan tot nog toe het geval was in de werking van het CVAa.

Actie 4.2.3: Studiedag maquettes (werktitel)

Veel collectiebeherende archiefinstellingen zijn niet uitgerust om diverse soorten objecten te bewaren. Vooral maquettes, die zelf meestal zijn samengesteld uit diverse materialen en lijmen, zijn hierdoor kwetsbare elementen van vormgevings- en architectuurarchieven. Er is nood aan sensibilisering bij de collectiebeherende instellingen over de intrinsieke waarde van maquettes en het feit dat zij een wezenlijk onderdeel uitmaken van het archief van architecten en vormgevers. Op de studiedag zal dit aspect aandacht krijgen in een lezing/(buitenlands) voorbeeld en onderwerp vormen van debat.

Resultaatsindicatoren:

- belang van maquettes als essentieel onderdeel van een vormgevings- of architectuurarchief komt aan bod. De plaats van deze objecten in het archief en hun toekomstige bewaring vormt onderdeel van een debat.

OD 4.3 Publiekprojecten uitwerken in functie van brede sensibilisering

Inzet personeel: Ellen Van Impe 0,2 VTE, Sofie De Caigny 0,2 VTE

Inzet werkingsmiddelen: 7.195 euro (A13 PUWE, A13 VAND en A13 VMSW)

Actie 4.3.1: Studiedag maquettes (werktitel)

De studiedag rond maquettes wordt gekoppeld aan de tentoonstelling van Junya Ishigami waarin maquettes een cruciale plaats innemen. Daarmee wordt de studiedag ook opgenomen in de brede communicatie van deSingel en het VAI over de tentoonstelling, waarmee automatisch een breed publiek van ruim 10.000 personen wordt bereikt. Inhoudelijk willen we de studiedag toegankelijk maken voor een niet gespecialiseerd of erfgoedprofessioneel publiek door de dag op te hangen aan concrete tastbare voorwerpen en cases.

Resultaatsindicatoren:

- Niet alleen erfgoedprofessionals en architecten/vormgevers zijn aanwezig op de studiedag.
- Breder debat openen over communicatie over de leefwereld met schaalmodellen.

Actie 4.3.2: Expo Henry van de Velde

In het kader van de viering van de 150ste geboortedag van Henry van de Velde organiseert het CVAa een tentoonstelling samen met het Librarium van de Koninklijke Bibliotheek Albertina en prof. em. Luc Verpoest over de tweede Belgische periode van Van de Velde. Daarmee wordt een aantal architectuurarchieven op internationaal niveau gevaloriseerd, waaronder het Van de Velde archief

bewaard in La Cambre, het Van de Velde-archief en de publicaties van Van de Velde bewaard in de KBR, de archieven van Raphaël Verwilghen en Huib Hoste (beide bewaard in het Universiteitsarchief Leuven). Doordat het CVAa zich met dit project inschrijft in het overkoepelende project van het Van de Velde-jaar, wordt de expo mee gecommuniceerd door Visit Brussels aan een nationaal en internationaal publiek.

Resultaatsindicatoren:

- expo voorbereiden en opstellen in KBR
- organisatie van gidsbeurten door opleiding gidsen
- dossier op www.cvaa.be

Actie 4.3.3: Expo VMSW

Het CVAa is aangezocht door de VMSW om een flexibele tentoonstelling te maken over de geschiedenis van het sociaal wonen in België/Vlaanderen. De tentoonstelling zal in een 20-tal panelen en enkele audiovisuele fragmenten deze geschiedenis belichten. De tentoonstelling zal opgesteld worden in de kantoren van de VMSW in Brussel en zal in een afgeleide versie aan lokale huisvestingsmaatschappijen ter beschikking worden gesteld. De expo zal openen in de kantoren van de VMSW in maart 2013.

Resultaatsindicatoren:

- expo over de geschiedenis van het sociaal wonen in België/Vlaanderen
- lokale huisvestingsmaatschappijen worden aangesproken op en bewust gemaakt van de erfgoedwaarde van hun archief

Actie 4.3.4: Expo wederopbouw Leuven

In 2015 zal het CVAa samen met het Stadsarchief Leuven en de erfgoedcel Leuven een tentoonstelling opzetten in het stadhuis van Leuven over de wederopbouw van Leuven. Hiertoe werden in 2012 eerste overlegmomenten opgezet. In 2013 zal dit traject vervolgd worden: er zal een stuurgroep in het leven worden geroepen, er worden financiële middelen gezocht en de inhoudelijke en technische aspecten van de tentoonstelling worden verder ontwikkeld.

Resultaatsindicatoren:

- conceptnota over de diverse aspecten van de tentoonstelling
- stuurgroep is geïnstalleerd en samengebracht rond de conceptnota

Actie 4.3.5: Sensibiliseren rond digitaal erfgoed

In 2013 zullen de resultaten van het in 2012 gevoerde onderzoek naar het digitaal archief van drie architectenbureaus worden gecommuniceerd naar een breed publiek. De resultaten zijn immers relevant voor andere archiefvormers en ook voor archiefbeheerders. Hiertoe zullen de resultaten gecommuniceerd worden op diverse fora en platforms binnen de cultureel erfgoedsector. Daarnaast zullen ook de fora en plekken opgezocht worden die door archiefvormers (architecten en vormgevers) worden gefrequenteerd. Wij denken aan architectuurbladen, vormgevingsbladen, websites, ... Er zal ook een workshop worden georganiseerd.

Resultaatsindicatoren:

- brede communicatie van de resultaten van het onderzoek naar het digitaal archief van vier architectenbureaus binnen de cultureel erfgoedsector
- brede communicatie van de resultaten van het onderzoek naar het digitaal archief van vier architectenbureaus binnen de architectuur- en vormgevingswereld
- workshop voor nog actieve bureaus en cultureel erfgoedbeheerders

Actie 4.3.6: 10 jaar CVAa!

In 2003 werd het CVAa opgericht. Om het jubileum te vieren, zal er in elke aflevering van de VAI-nieuwsbrief een item '10 jaar CVAa' zitten, met telkens een bijzonder stuk van een architectuurarchief dat mede dankzij de inbreng van het CVAa is gered, ontsloten, gevaloriseerd of overgedragen naar een

publieke bewaarinstelling. Dit biedt meteen de gelegenheid om de verschillende partners waarmee het CVAa samenwerkt, in de bloemetjes te zetten.

Resultaatsindicatoren:

- wekelijks nieuwsbericht '10 jaar CVAa!' in de VAI-nieuwsbrief

Actie 4.3.7: Leeszaal Kunstcampus

De Artesis Hogeschool Antwerpen, afdeling Koninklijk Conservatorium, deSingel en het VAI hebben een samenwerking rond de leeszaal van de kunstencampus opgezet die in het najaar 2013 publiek toegankelijk zal zijn. Daarmee wordt de architectuurbibliotheek die het VAI gedurende zijn bestaan heeft opgebouwd, publiek toegankelijk. Het CVAa zal voor het VAI dit project opvolgen door publiekswerking rond het documentair erfgoed van architectuur op te zetten binnen het kader van de Leeszaal Kunstcampus.

Resultaatsindicatoren:

- invoer van boeken van het VAI in Anet
- toegankelijkheid van de collectie via de Leeszaal Kunstcampus

Actie 4.3.8: Geïntegreerd project vormgeving

In het kader van het geïntegreerde project over vormgeving worden verschillende publieksactiviteiten voorbereid, zie SD 5.

OD 4.4 Website als duurzaam communicatiemiddel

Inzet personeel: Annelies Nevejans 0,2 VTE en Ellen Van Impe 0,05 VTE

Inzet werkmiddelen: 17.000 euro (A13 SITE)

Actie 4.4.1: Nieuwe website

Ter voorbereiding van een nieuwe website legde het CVAa in 2012 de nodige contacten met vormgevers en ontwikkelaars. Daarnaast werden de structuur en de inhoud van de website voorbereid. Zoals afgesproken in de beheersovereenkomst wordt bij de ontwikkeling van de website rekening gehouden met het behalen van het AnySurfer label. In 2012 werd er een feedbackmoment georganiseerd met de cultureel erfgoedgemeenschappen rond hun noden en wensen over de CVAa-website. In 2013 wordt er aan de website gebouwd, om vervolgens gelanceerd te worden.

Resultaatsindicatoren:

- Het CVAa lanceert een nieuwe website met een duurzame structuur, een nieuwe look & feel, die voldoet aan het AnySurfer label.

Actie 4.4.2: Onderhoud www.cvaa.be en doorgeven van informatie aan en over de cultureel erfgoedgemeenschap

De website fungeert als platform en communicatiemiddel met en voor de verschillende cultureel erfgoedgemeenschappen.

Resultaatsindicatoren:

- Het CVAa verzamelt alle relevante informatie over studiedagen en publicaties en communiceert dit via de website van het VAI.
- Het CVAa kondigt op zijn website belangwekkende ontwikkelingen aan in het internationale veld van de architectuurarchieven.
- Het CVAa houdt www.cvaa.be online.
- Leden van de platforms van het CVAa hebben toegang tot niet publieke pagina's van www.cvaa.be zodat de communicatie tussen de leden van de platforms vereenvoudigd wordt.

SD 5 Geïntegreerde projecten

OD 5.1 Vormgevingserfgoed in Vlaanderen vanaf 1964

Inzet personeel: zie vooral prospectie, overdrachten, registratie en acquisitieprofiel. Verder bijkomende inzet van Sofie De Caigny voor geïntegreerd project 0,05 VTE.

Situering

Momenteel is de recente geschiedenis van vormgeving in Vlaanderen/België nog relatief onbekend terrein. Bepaalde aspecten ervan worden onderzocht aan de Vakgroep Architectuur en Stedenbouw van de UGent, LUCA School of Arts en de Artesis Hogeschool Antwerpen, maar de onderzoeksresultaten bereiken doorgaans slechts een beperkt publiek van wetenschappers. Toeval of niet, in tegenstelling tot bijvoorbeeld Nederland profileert Vlaanderen zich vandaag niet als een regio die uitblinkt in vooruitstrevende vormgeving ondanks belangrijke internationaal gerenommeerde vormgevers en fora als Interieur (Kortrijk). Nochtans is vormgeving iets dat veel mensen aanbelangt. De interieurs van onze woningen en gebruiksvoorwerpen bepalen immers mee onze leefomgeving.

Resultaatsindicatoren:

- Het cultureel erfgoed van de recente vormgeving in Vlaanderen is in kaart gebracht.
- Samenwerking met cultureel-erfgoedzorgers (Design museum Gent, Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis, APA, KADOC, ...), actoren in de vormgeving (Design Platform Vlaanderen, Design Platform Limburg, Design Vlaanderen, Interieur,...) en met private beheerders van cultureel-erfgoedgehelen (erfgoedvormers en hun erfgenamen, ...).
- een onderzoek vanuit dit breed palet aan cultureel erfgoed naar vormgeving in Vlaanderen sinds 1964
- een website die niet alleen de resultaten van het onderzoek geeft en de publieksevenementen aankondigt, maar die tevens fungeert als een online archievangids
- een lezingenreeks
- een tentoonstelling
- samenwerking tussen universitaire onderzoekers en het cultureel-erfgoedveld bevorderen in een gemengd wetenschappelijk begeleidingscomité

Actie 5.1.1: Bronnenonderzoek en ontsluiting

Binnen het kader van de verbreding van architectuur naar het ontwerp van de omgeving zal het CVAa het vormgevingserfgoed in kaart brengen. Het wil daarbij prospecteren welke waardevolle cultureel-erfgoedgehelen zich nog bij welke vormgevers en bedrijven bevinden, wat we kunnen registreren en wat overgedragen kan worden naar publiek toegankelijke bewaarinstellingen (zie Actie 3.2.1). Het cultureel erfgoed van het Design Centre (1964-1986) en van Design Vlaanderen (van 1991-2004: Dienst Kunstambacht van het VIZO) zullen onmisbare gidsen zijn bij de verbreding van de werking van het CVAa richting vormgeving.

Zie Actie 1.1.1 en 1.1.2

Resultaatsindicatoren:

- fiches over vormgevers en hun erfgoed ingevoerd in Odis
- veldanalyse aangevat en eerste resultaten
- overleg met diverse onderzoekers en docenten
- overleg, prospectie en samenwerking met diverse collectiebeherende instellingen op het vlak van vormgeving (o.a. Design museum Gent, Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis, Broelmuseum Kortrijk, ...)

Actie 5.1.2: Publiekswerking: voorbereiding

De brede veldanalyse laat toe vragen te stellen aan het cultureel erfgoed als: bestond er zoiets als een eigen traditie in Vlaanderen in de vormgeving? Hoe werkten deze vormgevers? Waar vonden ze een publieke output voor hun creativiteit? Wat was de rol van lokale opdrachtgevers en producenten? Vonden de vormgevers ook internationale producenten? In welke soort media werd hun werk opgepikt en wat betekende dit voor hun status en opdrachten?

Met dit project wil het CVAa nauwe aansluiting vinden bij het recente onderzoek naar vormgeving. Zo wordt momenteel een doctoraatsonderzoek opgestart aan de Artesis Hogeschool Antwerpen onder begeleiding van dr. Xavier Gimeno Martínez over de werking van het Design Centre. Tegelijkertijd onderzoekt het VAI in welke mate ambacht en vakmanschap bepalende elementen zijn voor de architectuur in Vlaanderen.

Het CVAa wil zowel het recente onderzoek, zijn eigen veldwerk naar vormgevingserfgoed en de registratie ervan, als het onderzoek naar de hedendaagse ambachtelijke dimensie in (architecturale) vormgeving valoriseren in een groot publieksproject. Het project zal tevens een aanleiding zijn om de diverse spelers in het cultureel-erfgoedveld van vormgeving nauwer te laten samenwerken (we denken aan musea, provinciale erfgoeddepots, archiefinstellingen) en de inspanningen van deze spelers eveneens te valoriseren.

Resultaatsindicatoren:

- overleg met diverse onderzoekers en docenten
- inhoudelijke krijtlijnen voor een publieksproject rond vormgeving dat in 2014 zal gerealiseerd worden
- onderzoek en voorbereiding van de financiering van het publieksproject

SD 6 Duurzaamheid en maatschappelijke en culturele diversiteit

Inzet personeel: deze SD loopt doorheen alle andere projecten, het is een permanent aandachtspunt voor de medewerkers van het CVAa.

OD 6.1 Maatschappelijke en culturele diversiteit

Actie 6.1.1: Personeelsleden en bestuurders met een etnisch cultureel diverse achtergrond

1 van 8 bestuurders van het CVAa heeft een etnisch cultureel diverse achtergrond. De genderverdeling is gelijk (1/2). Het CVAa engageert zich om, wanneer zich vacatures stellen in 2013, speciale aandacht te hebben voor het aantrekken van personen met een etnisch cultureel diverse achtergrond.

Resultaatsindicatoren:

- bij mogelijke aanwervingen wordt speciale aandacht besteed (vb. bij bekendmaking van vacature) aan personen met een etnisch cultureel diverse achtergrond.
- bij mogelijke wissels van bestuursleden zal er aandacht zijn voor personen met een etnisch cultureel diverse achtergrond, evenals voor een evenwichtige genderverhouding in de bestuursorganen van de vzw VAI.

Actie 6.1.2: Aandacht voor armoedebestrijding in inhoudelijke projecten

Het CVAa heeft in 2012 een subsidiedossier ingediend bij de Nationale Loterij om de resultaten van het cultureel-erfgoedonderzoek, de films en lezingenreeks '50 jaar wet op de stedenbouw' te bundelen en er een duurzaam cultureel product van te maken. In dit project gaat belangrijke aandacht naar een aantal sociale maatregelen van de overheid om via planning een armoedeproblematiek op te lossen, zowel op schaal van regio's als van gezinnen. We denken aan de economische expansiewetten om sociaal achtergestelde gebieden te ontsluiten, maar eveneens aan geplande huisvestingsprojecten die erop gericht waren om nieuwe woningen te creëren voor sociaal achtergestelde doelgroepen.

Het CVAa maakt in opdracht van de VMSW een flexibele tentoonstelling over de geschiedenis van sociale huisvesting in België/Vlaanderen. Het is evident dat armoede en de wijze waarop dit bestreden wordt door huisvestingsprojecten, centraal staat.

Resultaatsindicatoren:

- bij goedkeuring van het dossier ingediend bij de Nationale Loterij: een publicatie met aandacht voor de wijze waarop planning armoede tracht te lijf te gaan.
- flexibele tentoonstelling over sociale wonen

Actie 6.1.3: Armoede bestrijden door participatie

Het is een bewuste politiek van het CVAa om zijn publieksactiviteiten gratis toegankelijk te maken, zodat dit geen drempel vormt voor participatie. Zowel de tentoonstelling voor de VMSW, de Van de Velde-tentoonstelling als de studiedag rond maquettes zijn gratis. Het CVAa biedt steeds een neerslag van zijn activiteiten en van zijn publicaties gratis aan op zijn website of die van het VAI. Daarnaast zal het CVAa extra aandacht besteden bij de communicatie rond zijn publieksactiviteiten om minder bemiddelde doelgroepen en personen in armoede te bereiken. Het CVAa beseft dat het slagen hiervan sterk afhankelijk is van het onderwerp van de projecten. Zo is dit met het project rond Renaat Braem (2010) goed geslaagd door verschillende huisvestingsmaatschappijen en hun doelgroepen rechtstreeks aan te spreken. We zullen dit, in samenwerking met de VMSW, herhalen met het tentoonstellingsproject over de geschiedenis van sociale huisvesting.

OD 6.2 Aandacht voor duurzaamheid

Inzet personeel: deze SD loopt doorheen alle andere projecten, het is een permanent aandachtspunt voor de medewerkers van het CVAa. Daarnaast is Annelies Nevejans verantwoordelijk voor het duurzaam kennisbeheer, inzet: Annelies Nevejans 0,05 VTE

Actie 6.2.1: Medewerkers verplaatsen zich zo ecologisch verantwoord mogelijk

Het CVAa tracht zo veel mogelijk de ecologische impact van de werking te beperken. Daartoe worden de medewerkers aangespoord om met het openbaar vervoer of de fiets naar het werk te komen en om voor werkverplaatsingen zoveel mogelijk gebruik te maken van het openbaar vervoer. Indien dit niet mogelijk is, stimuleert het CVAa autodelen. VAI VZW nam een abonnement op autodelen Cambio om de ecologische afdruk van de organisatie zo klein mogelijk te houden.

Resultaatsindicatoren:

- Fiets en openbaar vervoer zijn voor de medewerkers van het CVAa de meest voorkomende manieren om zich te verplaatsen.
- Indien het niet anders kan, wordt een auto gebruikt via het systeem van autodelen Cambio.

Actie 6.2.2: Kennismanagement gebeurt zo duurzaam mogelijk

Kennis die bij de medewerkers aanwezig is wordt duurzaam vastgelegd voor intern en extern gebruik. Om kennis te delen tussen de werknemers en om nieuwe werknemers snel praktische informatie aan te reiken is er een *survivalkit* opgesteld. Alle praktische informatie over procedures, office management of waar bepaalde informatie kan gevonden worden, wordt hierin opgenomen en bijgehouden. Het is een handige gids die de kennis van de verschillende medewerkers bundelt. De implementatie van een nieuw CRM-systeem zal ervoor zorgen dat ook kennis over contacten met individuen en organisaties beter gedeeld kan worden tussen de werknemers.

Voor duurzame kennisdeling met externen wordt vooral gebruik gemaakt van de website, waar ook resultaten van projecten worden gedeeld, rapporten online worden gepubliceerd en informatie wordt verwerkt in online toegankelijke databanken (Odis en Archiefbank).

Het digitale erfgoed van het CVAa, waaronder digitale opnames van archiefstukken, worden opgeslagen in een duurzaam e-depot (ontwikkeld in 2009).

Bij het opstarten van nieuwe interne (beelddatabank, website,...) en externe projecten of het verlenen van advies worden de richtlijnen en adviezen van het project CEST geraadpleegd.

Resultaatsindicatoren:

- *Survivalkit* als duurzaam intern kennisbeheer wordt voortdurend actueel gehouden.
- Nieuw CRM-systeem wordt samen met VAI ontwikkeld en geïmplementeerd.
- CVAa-e-depot wordt onderhouden en aangevuld.
- CEST wordt bij elk project geraadpleegd.

OD 6.3 Website (AnySurfer)

Zie actie 4.4.1 en 4.4.2